

TvMR

Tijdschrift voor Mensenrechten
Driemaandelijks uitgave
Verschijnt vier keer per jaar
Aanbevolen citeerwijze: TvMR

Redactie

Hoofredacteur: Eva Brems
Eindredacteur: Astrid Thienpont
Redactie: Fiona Ang, Willem Debeuckelaere, Paul De Hert, Marie Delplacé, Yves Haeck, Alexander Hoefmans, Aagje Leven, Véronique Joosten, Karen Meerschaut, Paul Pataer, Stefan Sottiaux, Maxime Stroobant, Diederik Vandendriessche, Pieter Vanden Heede, Wouter Vandenhole, Nathalie Van Leuven, Karen Van Laethem, Mieke Verheyde

Vormgeving: Bram Wets

Tijdschrift voor Mensenrechten is een initiatief van de Liga voor Mensenrechten vzw.

Abonnement op TvMR? Bel 09/223.07.38

Redactiesecretariaat

Liga voor Mensenrechten vzw
Gebroeders De Smedtstraat 75, 9000 Gent
tel: 09 223 07 38 – fax: 09 223 08 48
e-mail: info@mensenrechten.be
website: www.mensenrechten.be

Redactionele samenwerking en disclaimer

Het Tijdschrift voor Mensenrechten is een initiatief van de Liga voor Mensenrechten vzw. De redactie heeft een volstrekt autonoom statuut. Het TvMR strekt tot het aanmoedigen van het onderzoek naar actuele mensenrechtentema's en het verspreiden van de kennis hierover. Voor publicatie aangeboden teksten, arresten en vonnissen en te bespreken boeken mogen rechtstreeks naar het redactiesecretariaat worden gestuurd. De redactie behoudt zich alle rechten voor de publicatie van ingezonden artikels, werken, advertenties, ed. te weigeren. Aan de totstandkoming van deze publicatie is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die nochtans onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaardt de redactie en de uitgever geen verantwoordelijkheid. Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn/haar eigen redactionele bijdragen.

Lidmaatschap Liga voor Mensenrechten en jaarabonnementen

Lid + abonnement op Tijdschrift voor Mensenrechten: 27 €
Lid + abonnement op Fatik, tijdschrift voor Strafbeeld en Gevangeniswezen: 35 €
Lid + abonnement op beide tijdschriften: 60 €
Steunend lid + abonnement op beide tijdschriften: 96 €
Lid zonder abonnement: 5 € per jaar

Het is ook mogelijk om, losgekoppeld van het lidmaatschap, een abonnement op de tijdschriften te bekomen.
Meer informatie bij Liga voor Mensenrechten.

De inhoudstafels van de oudere jaargangen zijn consulteerbaar op de website van de Liga voor Mensenrechten - www.mensenrechten.be

© Niets uit deze publicatie mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronische gegevensdragers of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande, uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uit respect voor mens en milieu wordt TvMR gedrukt op kringlooppapier en zonder vluchtige organische stoffen door Druk in de Weer, Gent.

VN-Mensenrechtencomité veroordeelt België in de zaak Sayadi en Vinck

Na een uitspraak tegen de Belgische staat op 11 februari 2005 door de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel in de zaak Sayadi en Vinck heeft nu ook het VN-Mensenrechtencomité België op de vingers getikt. Sayadi en Vinck werden in de nasleep van 9/11 op de VN-sanctielijst geplaatst wegens banden met de vermeende terroristische groepering Global Relief Foundation. Hun rekeningen en tegoeden werden geblokkeerd. De Brusselse rechter oordeelde dat hun namen van de VN-sanctielijst dienden gehaald te worden. Dit vereist echter unanimité binnen het VN-sanctiecomité en de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk liggen dwars. Sayadi en Vinck hoopten via het VN-Mensenrechtencomité alsnog een doorbraak te forceren. Dit Comité heeft inderdaad in zijn uitspraak op 9 december 2008 België veroordeeld wegens inbreuken op het BUPO-Verdrag en maant de Belgische overheid alsnog aan om alle mogelijke maatregelen te nemen om de schrapping van de lijst te bekomen en een eventuele vergoeding toe te kennen.

Gebrek aan motivering in assisen

Op 13 januari 2009 heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens de Belgische staat veroordeeld wegens schending van artikel 6 EVRM en dit hoofdzakelijk omwille van de afwezigheid van een motiveringsplicht voor de jury in een assisenproces. Volgens de huidige assisenprocedure moeten juryleden hun overtuiging met betrekking tot de schuldvraag niet motiveren. De strafmaat moet sinds de wet van 30 juni 2000 wel gemotiveerd worden. Volgens het Europees Hof kan dit niet. Taxquet diende minstens te beschikken over een samenvatting van de hoofdredenen van de jury voor het positief dan wel negatief antwoorden op elk van de schuldvragen. Zoniet kan de betrokkene de indruk krijgen van een arbitraire justitie. Bovendien kan het Hof van cassatie zonder een motivering van de schuldvraag geen efficiënte controle uitoefenen. Minister van Justitie De Clercq kondigde aan onmiddellijk werk te zullen maken van een bredere hervorming van de assisenprocedure. Die hervorming is overigens al langer op til.

Klachtrecht voor schendingen van economische, sociale en culturele rechten

Op 10 december 2008 heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een facultatief protocol bij het Internationaal Verdrag over Economische, Sociale en Culturele Rechten aangenomen. Die aanname op de 60ste verjaardag van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens bekroont bijna twee decennia van werk. Ze beslecht ook de discussie over de al dan niet rechterlijke toetsbaarheid van economische, sociale en culturele rechten.

Het protocol voorziet een individueel en interstatelijk klachtrecht, en een onderzoeksprocedure. De twee laatstgenoemde procedures zijn optioneel.

Grootste twistpunt tijdens de onderhandelingen was of er in een expliciete toetsingsgrond moest voorzien worden om te oordelen of een staat zijn algemene verplichting tot progressieve realisatie ten belope van de maximaal beschikbare middelen is nagekomen. Uiteindelijk is er in artikel 8.4 van het Protocol wel een verwijzing naar redelijkheid opgenomen, maar niet naar een (ruime) nationale appreciatiemarge.

In het Protocol is gekozen voor een alomvattende benadering inzake de rechten die vatbaar zijn voor een klacht. Een aantal landen stonden een *à la carte*-benadering voor, of wilden bepaalde rechten uitsluiten. Zij hebben het echter niet gehaald.

De vraag van de Afrikaanse groep om een fonds op te richten ter vergoeding van slachtoffers van schendingen van economische, sociale en culturele rechten is niet ingewilligd. Wel zal een fonds opgericht worden om staten expertenadvies en technische bijstand te verstrekken.

Het Protocol wordt in de loop van 2009 opengesteld voor ondertekening.